

Medlemmer i Bodø kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Mandag 18. januar 2016, kl 10.00

Møtested: Møterom 4. etasje, rådhuset

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/16	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 23. november 2015
02/16	Rapport fra selskapskontroll: Bodø Energi AS
03/16	Virksomhetsplan for kontrollutvalget
04/16	Ettersendes: Oppfølging av bystyrets vedtak i sak om forvaltningsrevisjon: Kvalitet innen spesialundervisning / PPT
05/16	Redegjørelse fra administrasjonen: Om rutiner for håndtering av taushetsbelagte opplysninger
06/16	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
07/16	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Bodø 8. januar 2016

Espen Rokkan (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (eventuell innkalling skjer særskilt).

SAK 01/16

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 23. november 2015

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
18.01.2016

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23. november 2015

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23. november 2015 godkjennes

Inndyr, 8. januar 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – BODØ KONTROLLUTVALG

Møtedato: Mandag 23. november 2015 kl. 10.00 – 13.15

Møtested: Bystyresalen, rådhuset

Saksnr.: 41/15 - 48/15

Til stede:

Espen Rokkan, leder
Thor Arne Angelsen, nestleder
Charlotte Ringkjøb
Lars Vestnes
Åshild Opøyen

Forfall:

Ingen

Varamedlemmer:

Ingen

Øvrige:

- Avdelingsleder Liv Anne Kildal,
- Ansvarlig forvaltningsrevisor Svein Erik Moholt, og
- Inger Håkestad, Salten kommunerevisjon IKS
- Sekretariatsleder Lars Hansen, Salten kontrollutvalgsservice

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
41/15	Orientering om saker fra forrige periode / Arbeid i kontrollutvalget kommende periode
42/15	Forvaltningsrevisjonsrapport: Bodø Havn KF
43/15	Budsjett kontroll og tilsyn 2016
44/15	Engasjementsbrev 2015 Salten kommunerevisjon IKS
45/15	Revisors vurdering av egen uavhengighet
46/15	Kontrollutvalgets møteplan 2016
47/15	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
48/15	Eventuelt

41/15 Orientering om saker fra forrige periode / Arbeid i kontrollutvalget kommende periode

Forslag til vedtak:

Bodø kontrollutvalg tar til orientering redegjørelse om prosjektplan som grunnlag for overordnet analyse, og senere utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Bodø kontrollutvalg tar til orientering redegjørelse om prosjektplan som grunnlag for overordnet analyse, og senere utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon.

42/15 Forvaltningsrevisjonsrapport: Bodø Havn KF

Forslag til vedtak (innstilling til bystyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Bodø Havn KF er forelagt bystyret og tas til etterretning.
2. Bystyret ber rådmannen og havnedirektøren merke seg rapportens anbefalinger.
3. Bystyret vil trekke frem følgende forhold for oppfølging fra administrasjonen:
 - i) Rådmannen må sørge for at det innføres rutiner for kommunikasjon og samhandling mellom kommunen og foretakene slik at totaliteten ivaretas i saksfremlegg til bystyret.

Omforent forslag:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Bodø Havn KF er forelagt bystyret og tas til etterretning.
2. Bystyret ber rådmannen og havnedirektøren merke seg rapportens anbefalinger.
3. Bystyret vil trekke frem følgende forhold:
 - i) Det må utformes en tydelig eierskapspolitikk og gode rutiner for eierstyring for Bodø Havn KF.

- ii) Bystyret ber deretter om å få fremlagt sak om vedtekter for Bodø Havn KF.
- iii) Rådmannen og havnestyret må sørge for at det innføres rutiner for kommunikasjon og samhandling mellom kommunen og foretaket. Dette for å sikre at økonomiske sammenhenger mellom kommune og foretak ivaretas i saksfremlegg til bystyret.
- iv) Bodø Havn KF må følge opp vedtak i havnestyret (sak 35/2013), og kontrollutvalg (sak 38/13), i forhold til havne- og farvannsloven § 48, punkt 3. Dette bør skje i samråd med rådmannen.
- v) Bodø Havn KF må få på plass arkivrutiner og offentlighetsrutiner i tråd med lovverket.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Bodø Havn KF er forelagt bystyret og tas til etterretning.
2. Bystyret ber rådmannen og havnedirektøren merke seg rapportens anbefalinger.
3. Bystyret vil trekke frem følgende forhold:
 - i) Det må utformes en tydelig eierskapspolitikk og gode rutiner for eierstyring for Bodø Havn KF.
 - ii) Bystyret ber deretter om å få fremlagt sak om vedtekter for Bodø Havn KF.
 - iii) Rådmannen og havnestyret må sørge for at det innføres rutiner for kommunikasjon og samhandling mellom kommunen og foretaket. Dette for å sikre at økonomiske sammenhenger mellom kommune og foretak ivaretas i saksfremlegg til bystyret.
 - iv) Bodø Havn KF må følge opp vedtak i havnestyret (sak 35/2013), og kontrollutvalg (sak 38/13), i forhold til havne- og farvannsloven § 48, punkt 3. Dette bør skje i samråd med rådmannen.
 - v) Bodø Havn KF må få på plass arkivrutiner og offentlighetsrutiner i tråd med lovverket.

43/15 Budsjett kontroll og tilsyn 2016

Forslag til vedtak:

Bodø kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2016 foreslås budsjettert til kr 2 864 000,-.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 2 405 000,-
Sekretærbistand	Kr 414.000,-
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 45.000,-
Sum	Kr 2 864 000,-

Saken oversendes formannskapet, jfr forskrift om kontrollutvalg § 18.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Bodø kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2016 foreslås budsjettert til kr 2 864 000,-.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 2 405 000,-
Sekretærbistand	Kr 414.000,-
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 45.000,-
Sum	Kr 2 864 000,-

Saken oversendes formannskapet, jfr forskrift om kontrollutvalg § 18.

44/15 Engasjementsbrev 2015 Salten kommunerevisjon IKS

Forslag til vedtak:

1. Bodø kontrollutvalg tar engasjementsbrev for revisjon av Bodø kommune til etterretning.
2. Utvalget oppfordrer revisor til å fortsette sin praksis med brev til kontrollutvalget med utdypende informasjon om revisjon av kommunens regnskap for det enkelte år.
3. Ved endringer i kommunen eller hos revisor, som tilsier at det er behov for nytt engasjementsbrev, sendes nytt brev i løpet av valgperioden.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Bodø kontrollutvalg tar engasjementsbrev for revisjon av Bodø kommune til etterretning.
2. Utvalget oppfordrer revisor til å fortsette sin praksis med brev til kontrollutvalget med utdypende informasjon om revisjon av kommunens regnskap for det enkelte år.
3. Ved endringer i kommunen eller hos revisor, som tilsier at det er behov for nytt engasjementsbrev, sendes nytt brev i løpet av valgperioden.

45/15 Revisors vurdering av egen uavhengighet

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 1. juli 2015 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 1. juli 2015 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

46/15 Kontrollutvalgets møteplan 2016

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2016:

Mandag 18. januar

Mandag 29. februar

Mandag 25. april (behandling av regnskap for kommune og 4 foretak)

Mandag 30. mai

Mandag 22. august

Mandag 10. oktober

Mandag 21. november

Omforent forslag til vedtak:

Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2016:

Mandag 18. januar

Fredag 4. mars

Mandag 25. april (behandling av regnskap for kommune og 4 foretak)

Mandag 30. mai

Fredag 26. august

Fredag 14. oktober

Mandag 21. november

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2016:

Mandag 18. januar

Fredag 4. mars

Mandag 25. april (behandling av regnskap for kommune og 4 foretak)

Mandag 30. mai

Fredag 26. august

Fredag 14. oktober

Mandag 21. november

47/15 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Sekretariatet orienterte:

- Om dokument vedlagt saken
- Om eierskapsmelding

48/15 Eventuelt

Kontrollutvalget ber om sak til neste møte om virksomhetsplan for utvalget.

Ingen ytterligere saker til behandling.

Bodø den 23. november 2015

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Bodø kommune v/ ordfører og rådmann,
Salten kommunerevisjon IKS

SAK 02/16

Rapport fra selskapskontroll: Bodø Energi AS

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
18.01.2016

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS: Selskapskontroll: Eierskapskontroll Bodø Energi AS

Bakgrunn for saken:

I sitt møte 16. september 2013, sak 33/13, vedtok kontrollutvalget å bestille selskapskontroll i form eierskapskontroll av Bodø Energi AS. Bystyret har i sak PS 12/187 behandlet Plan for selskapskontroll 2012-2015, hvor Bodø Energi AS var prioritert som nummer 1.

Hjemmelen for selskapskontroll følger av kommunelovens § 77 nr. 5, som fastsetter at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m., jfr tilsvarende bestemmelse i § 13 første ledd i forskrift for kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Selskapskontrollen kan ha to former: eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Eierskapskontroll innebærer en vurdering av eierskapsutøvelsen og forhold knyttet til rapportering og informasjonsflyt fra et eierperspektiv. Eierskapskontrollen vil gå ut på å kontrollere om kommunens eierinteresser i selskapet blir ivaretatt. Denne dreier seg primært om å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresser, utøver myndigheten på den måten som er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven (lov om aksjeselskaper) og i tråd med kommunens vedtak og forutsetninger. (Forvaltningsrevisjon innebærer «systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger».)

Ved bestillingen av selskapskontrollen har kontrollutvalget lagt til grunn følgende formål for undersøkelsen: *å undersøke eierskapsutøvelsen og forhold knyttet til rapportering og informasjonsflyt fra et eierskapsperspektiv.*

Følgende problemstilling er vurdert;

Gjennomfører Bodø kommune en tilfredsstillende eierskapskontroll i forhold til Bodø Energi AS?

Selskapskontrollen er gjennomført ved bruk av intervju (rådmann, styreleder og administrerende direktør i selskapet), i tillegg til gjennomgang av skriftlig dokumentasjon. Vurderinger i rapporten er gjort i forhold til:

- KS's «Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt / fylkeskommunalt eide selskaper og foretak», og
- Lov om offentlig anskaffelse med forskrift

Revisors funn og vurderinger sammenholdt med KS anbefalinger:

Folkevalgtopplæring / informasjon: Anbefalingen er at samtlige folkevalgte (innen 6 måneder og etter 2 år) gis opplæring i aspektene ved eierstyring i utskilt virksomhet, at kommunene som eiere får kunnskap om selskapsorganisering og styringsmuligheter for selskaper, og at administrasjonssjefen bør sørge for at folkevalgte og innbyggere lett kan finne informasjon om selskaper kommunen har interesser i.

Revisors funn: Ifølge opplysninger fra rådmannen er det ikke gjennomført spesifikke kurs for folkevalgte i forhold til rollen som eier, men det vises til at det har vært en tematime i bystyret hvor eierrollen ble aktualisert. Kommunen har utarbeidet en oversikt over kommunens selskaper (2013), men denne er ikke publisert på kommunens hjemmeside. Kommunens årsmelding gir heller ikke systematisk og samlet oversikt over kommunens selskaper.

Revisors vurdering: Intensjonen i anbefalingen om eierskap har ikke vært godt ivaretatt i forhold til dette. Kommunen har et forbedringspotensial i forhold til å informere folkevalgte og innbyggere om sitt eierskap.

Eierskapsmelding: Kommuner anbefales å lage en eiermelding, og denne bør gjennomgås / revideres hvert år i kommunestyret. Meldingen skal gjennomgå strategier og formål for det enkelte selskap.

Revisors funn: Vedtatt eierskapsmelding er kort og overordnet, og «*inneholder ikke vurderinger i forhold til samfunnsansvar, politiske målsettinger, miljø, likestilling, åpenhet og etikk*» Ifølge opplysninger fra rådmannen er bakgrunnen for arbeidet med eierskap at man ønsker at kommunen skal ta et tydeligere eierskapsgrep. I rapporten opplyses det at rådmannen har vist til eksempler i forhold til kommunens foretak der «*kommunen ikke har vært klar nok*» Det samme i forhold til aksjeselskapene.

Revisors vurdering: Kommunen må sies å ha hatt et svakt system for eierskap, sett i forhold til dokumenter på området. Kommunen er i gang med å få dette på plass.

Selskapsstrategi / selskapsavtale / vedtekter: Det anbefales at selskapets virksomhet skal tydelig fremgå av vedtektene / selskapsavtalen. Formålsangivelse bør vurderes ved jevne mellomrom.

Revisors funn: Selskapets vedtekter er svært enkle, og ble sist endret i 2004. Formålet er beskrevet som følger: *Bodø Energi AS har som formål å anskaffe, distribuere og selge energi samt utøve annen virksomhet som naturlig står i forbindelse med dette.* Revisor har fått seg forelagt en oversikt over selskapets overordnede mål, visjon, hovedmål og verdigrunnlag, og dette er føringer som kommer fra selskapet selv, og ikke fra eier. Administrerende direktør opplyser at eier blir orientert om endringer i mål / strategi på selskapets generalforsamling – videre at det er nær dialog med ordfører og rådmann. Det opplyses at selskapet har overordnede strategier i forhold til følgende områder:

- Infrastruktur
- Marked
- Miljø / klima
- Samfunnsengasjement

Videre viser revisor til at styret i 2013 fattet en rekke mål for 2014, både når det gjelder kundetilfredshet, ansattetilfredshet, å unngå alvorlige arbeidsskader, sykefravær, samt en rekke økonomiske mål. Blant de økonomiske målene er det bl.a nevnt at investeringene ikke skal overstige 216,5 mill. Revisor opplyser at det i årsrapport for 2014 kun gjøres vurdering av faktisk måloppnåelse for sykefraværsresultatet, og for resultatet av ansattetilfredsstillelse. Årsrapporten gir ingen vurdering av måloppnåelse for de øvrige målene som ble fastsatt. Det gis heller ingen samlet eller strukturert omtale av strategiområdene hhv Infrastruktur og Marked.

Revisor nevner videre at de økonomiske måltallene ikke sammenlignes med regnskapstallene. Rammen for investeringer ble av styret fastsatt til nevnte kr 216,5 mill, men det kommenteres ikke at regnskapet viste investeringer på kr 242,4 mill – altså 12 % høyere enn fastsatt ramme. Egenkapitalgraden er 41,3 % ifølge årsrapporten, hvilket er høyere enn målsettingen på 40,0 %. Revisjonsberetningen for 2014 fra selskapets revisor er lagt ved årsrapporten, og inneholder ikke merknader.

I forhold til spørsmålet om samhandling får revisor opplyst fra styreleder at det er jevnlig eiermøter og tett dialog. Dette både i forhold til ting som har skjedd, og det som skal skje fremover. Videre nevnes fra direktør at det relativt ofte er kontakt med ordfører og rådmann. Revisors vurdering: Rapportering på selskapets overordnede strategier gjøres på en lite tydelig måte. Formuleringer i rapportering på to av strategiene er brukt flere år på rad. Det kan stilles spørsmål ved informasjonsverdien dette har for styre og eier. Selskapet opplyser ikke hvem som er hovedsamarbeidspartner i sitt samfunnsengasjement. Videre mener revisor man kunne forvente en tydeligere rapportering på måltall.

Eierorgan / eierstyring: KS anbefaler at kommunestyret oppnevner politisk ledelse som selskapets representanter i eierorganet i AS eller IKS. Eierutøvelsen skal speile kommunestyrets samlede (flertallets) beslutning. Det er viktig med forutsigbar og klar kommunikasjon mellom eierrepresentantene og kommunestyret i forkant av møte i eierorganet. Videre anbefales at eierstyring skal skje gjennom eierorgan og ikke i styrene.

Revisors funn: Det er ikke etablert et fast eierorgan. Ifølge vedtektene er formannskapet generalforsamling, som ledes av ordfører. Revisor opplyser at det ikke har fremkommet at det er kommunikasjonsformer mellom bystyret og formannskap for å «sikre debatt og avklaring av formannskapets myndighet i denne forbindelse».

Revisors vurdering: Koblingen til bystyret ser ut til å være svak.

Styret: Eier har ansvar for å se til at styret har kompetanse tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Jf aksjeloven skal styret ha generalist- og fagspesifikk kompetanse. Det er krav om 40% kjønnsrepresentasjon i styrene. Alle som påtar seg styreverv bør registrere vervene i styrevervregisteret.

Revisors funn: Styret har 5 eiervalgte representanter der samtlige har bakgrunn i politikken. Det opplyses at styret ikke har fagspesifikk kompetanse, med unntak av de to ansatte representantene. Ifølge styreleder har det ikke vært lett å skaffe personer med bransjekunnskap til styret, men at den komplementære kompetansen har blitt oppfattet som god. Videre gir han uttrykk for at det ville vært en fordel med større avstand til politikken enn sittende styre har hatt. Kravet om kjønnsrepresentasjon er ikke fullt oppfylt, i og med at kun to av syv styremedlemmer er kvinner. Kjønnsbalansen er også utfordrende i datterselskaper: i 2 av 5 slike hadde styret inntil nylig kun menn i styret. Bransjen opplyses å være mannsdominert.

Revisors vurdering: Politisk tilhørighet ser ut til å ha vært viktigste kriterium for valg til styret. Kunnskap om kraftbransjen har blitt ivaretatt av de ansattes representanter i styret. Kravet om kjønnsbalanse har ikke vært oppfylt.

Arbeidsgivertilhørighet: Det anbefales at selskapene søker medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.

Revisors funn: Selskapet er medlem av NHO.

Revisors vurdering: Medlemskap i arbeidsgiverorganisasjon er ivaretatt slik det er anbefalt.

Etiske retningslinjer: Eier bør påse at styrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapets drift.

Revisors funn: Selskapet har etiske retningslinjer, men det fremkommer ikke når denne sist har blitt revidert. Innholdet i retningslinjene gjelder bl.a forhold til kunder og leverandører, samt habilitet, lojalitet og ledelse.

Revisors vurdering: Etiske retningslinjer er ivaretatt slik det er anbefalt.

Revisors funn sammenholdt med regelverk om offentlig anskaffelse:

Datterselskapet Nordlandsnett AS er underlagt og følger regelverk om offentlig anskaffelse. Revisor får videre opplyst at med virkning fra juli 2016 skal landets nettselskaper konkurransetsette alt disse selskapene ikke gjør selv

Revisors vurdering: Det fremstår som at selskapet har en korrekt forståelse av hvordan man er omfattet av regelverket.

Revisors konklusjon (hovedpunkter):

Ut fra tilbakemeldinger og foreliggende dokumentasjon er det revisjonens inntrykk at Bodø kommune har hatt nokså svake formelle ordninger for eierskapskontroll av sine selskaper. Slik revisjonen oppfatter det er selskapene som kommunen har eierskap i, nokså lite synliggjort. Totalt sett må Bodø kommune sies å ha hatt svake/manglende nedfelte ordninger for eierskapskontroll/eierstyring og at eierstyringen i forhold til Bodø Energi AS, først og fremst har vært finansiell.

Vurdering:

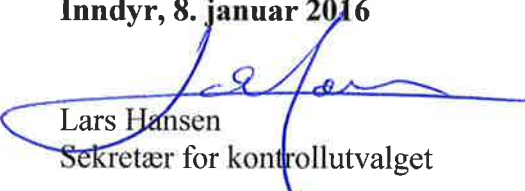
Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport i samsvar med det oppdrag de ble gitt av kontrollutvalget. Videre er revisjonen utført i samsvar med kravene i veileder i selskapskontroll.

Rapporten får frem forhold ved kommunens eierskap i forhold til Bodø Energi AS, men også generelle svakheter ved kommunens eierstyring, sett i forhold til de anbefalingene som foreligger. Bystyret har i sin sak PS 15/158 *Bodø kommunes eierskapspolitikk - eierskapsmelding 2015*, vedtatt overordnede prinsipper for eierstyring, samt at det skal lages spesifikke strategier for foretak og selskap. Oppfølging av det nevnte vedtaket vil kunne styrke kommunens eierstyring.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Gjennomført selskapskontroll / eierskapskontroll med Bodø Energi AS er lagt frem for bystyret.
2. Rapporten tas til etterretning.

Inndyr, 8. januar 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 03/16

Virksomhetsplan for kontrollutvalget

Saksgang:
Kontrollutvalget**Møtedato:**
18.01.2016**Vedlegg:**

- (Utkast) Virksomhetsplan for Bodø kontrollutvalg 2016

Bakgrunn for saken:

I sitt møte 23. november 2015 ba kontrollutvalget om at det ble utarbeidet en virksomhetsplan.

Bystyret har det overordnede kontrollansvar for kommunens virksomhet. Kontrollutvalget er bystyrets organ for å føre det løpende kontroll og tilsyn med forvaltningen på bystyrets vegne. Et godt fungerende kontrollutvalg er viktig for å sikre folkevalgt innsyn og kontroll.

Rammebetingelsene for kontrollutvalget blir i stor grad avgjort av bystyret, som legger til rette for at kontrollutvalget skal være i stand til å ivareta sine kontroll- og tilsynsoppgaver. For å målrette kontrollutvalgets arbeid er det utarbeidet forslag til en virksomhetsplan. Det legges opp til at planen skal inneholde oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontroll- og tilsynsoppgaver som er planlagt i 2016. Saken legges frem for kontrollutvalget for drøfting og prioritering av utvalgets aktiviteter i 2016.

Forslag til vedtak (innstilling til bystyret) :

Bystyret tar kontrollutvalgets virksomhetsplan for 2016 til orientering.

Inndyr, 8. januar 2016

Lars Hansen

Sekretær for kontrolutvalget

Kontrollutvalget Bodø kommune,
Virksomhetsplan 2016 (utkast)

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING	3
KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING	3
LOVVERK SOM REGULERER KONTROLLUTVALGETS VIRKE	4
KONTROLLUTVALGETS ANSVAR	4
KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE	4
KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	5
ANDRE OPPGAVER	6
ANNET	8
vedlegg	10

INNLEDNING

Bystyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, og kan forlange enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse. De kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kunne omgjøre vedtaket selv.

Bystyret skal påse at de kommunale regnskaper revideres på en betryggende måte. Bystyret velger et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på sine vegne, jf. kommunelovens § 76 og § 77.

Den kommunale egenkontrollen som utøves av kontrollutvalget erstatter ikke kommunens internkontroll. Kommunelovens § 23 pålegger administrasjonssjefen å sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, herunder intern kontroll.

KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Valg til kommunens kontrollutvalg ble gjort av bystyret i møte den 29. oktober 2015 - sak 15/99.

Medlemmer i kontrollutvalget for perioden 2015 – 2019 er:

<u>Medlem:</u>	<u>Varamedlem:</u>
Espen Rokkan, H, leder	Felles varaliste H, V og Frp:
Lars Vestnes, H	Bodil Brattli H
	Lars Røed Hansen H
	<u>Kari Storstrand Frp</u>
Thor Arne Angelsen, AP, nestleder	Felles varaliste AP og SP
	Arild Mentzoni AP
	Mathilde Jakobsen AP
	<u>Ola Smeplass SP</u>
Charlotte Ringkjøp, ekstern *	Varaliste eksterne
Åshild Opøyen, ekstern *	Odd Paulsen
	Anna Cecilie Jentoft
	Tommy Ødegård
	Hildur Auberg

*) ekstern i denne sammenheng betyr utenom bystyret.

LOVERK SOM REGULERER KONTROLLUTVALGETS VIRKE

Kontrollutvalgets arbeid er regulert av:

- Kommuneloven (kap 12 §§ 76 til 80)
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Ut over oppgaver fastsatt i lov og forskrift har bystyret fastsatt eget reglement for kontrollutvalget – som gir nærmere regler for kontrollutvalgets arbeid (vedlegg 1)

KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, jf. forskrift om kontrollutvalg § 4.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte (regnskapsrevisjon).

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (selskapskontroll).

Kontrollutvalget kan ikke overprøve de politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen (se organisasjonskart, vedlegg 2). I tillegg skal det også føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Kontrollutvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 31 avgjøre at møte skal lukkes, men kun i saker/orienteringer der lov hjemler taushetsplikt og lukking av dører.

Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter så fremt saken ikke angår dem selv.

REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor.

Kontrollutvalget avgir uttalelse til bystyret om kommunens årsregnskap og årsberetning. Uttalelsen til årsregnskap og årsberetning skal foreligge før formannskapet avgir sin innstilling i disse sakene. Kontrollutvalget avgir også uttalelse til bystyret om de kommunale foretakenes særregnskap og årsberetninger.

Kontrollutvalget skal følge opp revisors merknader til regnskapet.

FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg se til at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Utvalget bestiller gjennomføring av forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor.

Utvalget skal utarbeide og avgi innstilling til bystyret om plan for forvaltningsrevisjon for inneværende periode. Planen skal være basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Den overordnede analysen og planen utarbeides av kontrollutvalgets sekretariat.

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2019, legges frem for kontrollutvalget i mai, deretter for bystyret i juni 2016.

Forvaltningsrevisjon er en løpende kontrollaktivitet i kommunen, med følgende faser:

- Kontrollutvalgets bestilling av forvaltningsrevisjon
- Revisors gjennomføring av forvaltningsrevisjonen

- Kontrollutvalgets innstilling og bystyrets vedtak i den enkelte saken om forvaltningsrevisjon
- Kontrollutvalgets oppfølging av bystyrets vedtak i sak om forvaltningsrevisjon følges opp. I årene 2011-2015 har bystyret gjort vedtak i følgende saker om forvaltningsrevisjon:
 - Spesialundervisning / PPT
 - Helsesøstertjenesten
 - Barnevern
 - Internkontroll og kvalitetssikring i NAV
 - Bodø Havn KF

SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg se til at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.

Utvalget skal utarbeide og avgi innstilling til bystyret om plan for sekslaks kontroll for inneværende periode. Planen skal være basert på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Den overordnede analysen og planen utarbeides av kontrollutvalgets sekretariat.

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2019, legges frem for kontrollutvalget i august, deretter for bystyret i september 2016.

ANDRE OPPGAVER

BESTILLINGER FRA BYSTYRET

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med forvaltningen på vegne av bystyret. Utvalget vil følge opp de saker, forvaltningsområder, tjenesteområder, kommunale foretak og selskaper bystyret ber kontrollutvalget følge opp.

REDEGJØRELSER OG ORIENTERINGER

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. kommunelovens § 77.

Saker som skal behandles i kontrollutvalget skal opplyses så godt som mulig. Ut fra dette behovet for saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle

administrasjonssjefen for å gi informasjon og svare på spørsmål fra utvalgets medlemmer. Tilsvarende vil utvalget kalle inn representanter for de kommunale foretakene for å få informasjon om foretakenes virkeområde.

VIRKSOMHETS BESØK

For å kunne føre tilsyn med den totale virksomheten er det viktig at kontrollutvalget har ressurser og kjennskap til kommunens forvaltning og tjenester. Det kan være aktuelt å besøke ulike kommunale virksomheter. Besøkene kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Virksomhetsbesøkene må tilpasses kontrollutvalgets behov og ressursituasjon.

Formålet med virksomhetsbesøk er blant annet å:

- Bli kjent med virksomheten, og å gjøre kontrollutvalgets arbeid kjent i kommunen.
- Undersøke generelt om krav til internkontroll er kjent i virksomheten og om sentrale føringer knyttet til for eksempel de etiske retningslinjer er kommunisert
- Fremskaffe informasjon om utvalgte områder som for eksempel HMS, offentlige anskaffelser og lignende ved å få orientering om og innsyn i system og rutiner
- Få innspill til kontrollutvalgets risikoanalyser og planarbeid

Det foreslås at det legges opp til minimum ett besøk i 2016.

HØRING

Kontrollutvalget har i henhold til kommuneloven en rett og plikt til å gjennomføre kontrollmessige undersøkelser og evalueringer innenfor kommunens ansvarsområde. Kontrollutvalget kan gjennomføre høringer (se reglement vedtatt av bystyret, vedlegg 3). Høringer finner sted i forbindelse med møter i kontrollutvalget, der kontrollutvalget i møte skaffer seg informasjon i en sak ved å be bestemte personer om å uttale seg muntlig, på spørsmål fra medlemmene. Hensikten med høring er å skaffe seg direkte informasjon fra aktørene i saken for å klarlegge saksforholdet så godt som mulig.

Det er ikke planlagt høringer i kontrollutvalget i 2016. Kontrollutvalget gjennomfører høring ved behov.

HENVENDELSER TIL KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget skal i henhold til eget reglement § 2 føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget kan også ta imot henvendelser fra publikum. Utvalget er ikke et klageorgan, men henvendelser fra publikum kan gi verdifulle innspill om hvordan forvaltningen fungerer, og dermed gi grunnlag for saker om tilsyn og kontroll.

Kontrollutvalget avgjør selv i hvilken form og grad henvendelser fra publikum skal følges opp.

TILSYN MED REVISOR

Kontrollutvalget er pålagt å føre tilsyn med revisjonens arbeid. Denne funksjonen utøves gjennom bl.a. gjennom sekretariatets møter og løpende dialog med revisjonen. Videre gjennom revisjonens faste orienteringer om sitt arbeid i kontrollutvalgets møter.

RAPPORTERING

Kontrollutvalget utarbeider årsrapport til bystyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller rapporteres fortløpende i egne saker til bystyret.

Kontrollutvalget rapporterer fortløpende til bystyret om sin oppfølging av nummererte brev fra revisor, jfr forskrift om revisjon § 4.

HØRINGSUTTALELSER

Kontrollutvalget skal i offentlige høringssaker som vedrører kontrollfunksjonen spesielt, avgj uttalelse til bystyret, i saker der bystyret selv avgir høringsuttalelse på vegne av kommunen. Kontrollutvalget bør avgj høringsuttalelse i forbindelse med endringer i kommuneloven med forskrifter som berører kontrollutvalgets ansvarsområde.

KONTROLLUTVALGETS ARKIV

Kontrollutvalget skal ha eget sak/arkiv system og sekretariatet ivaretar på vegne av kontrollutvalget det daglige arkivarbeidet, etter arkivloven med forskrifter.

ANNET

Kontrollutvalget har ansvar for kontroll og tilsyn med et bredt spekter av kommuneforvaltningens oppgaver. Det er viktig at kontrollutvalget har tilstrekkelige ressurser til å holde seg oppdatert på sine arbeidsområder, herunder kunne delta på konferanser og andre kompetansehevende tiltak lokalt og nasjonalt.

Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn gjennomfører kurs og konferanser rettet særskilt mot kontrollutvalg.

KONTROLL OG TILSYN- BUDSJETT 2016

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Budsjettet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 23.11.2015 – sak 043/15. Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme er på kr 2 864 000.

PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2016

Kontrollutvalgets møteplan for 2016

Mandag 18. januar

Fredag 4. mars

Mandag 25. april

Mandag 30. mai

Fredag 26. august

Fredag 14. oktober

Mandag 21. november

Flere møter settes opp ved behov.

Kontrollutvalgets årsplan 2016	Møter						
	1	2	3	4	5	6	7
Aktiviteter og saker							
Protokoll	X	X	X	X	X	X	X
Orienteringer fra revisjon og sekretariat	X	X	X	X	X	X	X
Plan for forvaltningsrevisjon			X	X			
Plan for selskapskontroll					X		
Rapport fra forvaltningsrevisjon							X
Rapport fra selskapskontroll	X						
Oppfølging av bystyrets vedtak vedr forvaltningsrevisjon	X			X			
Orientering om kommunens internkontroll					X		
Orientering om kommunens kvalitetssystemer							X
Orientering om status for kommunens økonomi		X		X		X	
Rutiner for innkjøp							
Kommunens håndtering av varsling						X	
Uttalelse til kommuneregnskapet 2015			X				
Uttalelse til særregnskap 2015 for kommunalt foretak			X				
Redegjørelse fra administrasjonen i aktuelle saker	X	X	X	X	X	X	X
Virksomhetsbesøk						X	
Revisors erklæring om egen uavhengighet					X		
Evalueringsrapport av kontrollutvalgets virksomhet							X
Utarbeidelse av møteplan og virksomhetsplan 2017							X
Kontrollutvalgets årsrapport 2016							X
Budsjett for kontroll og tilsyn 2017, uttalelse						X	

Reglement for Bodø kontrollutvalg

(Vedtatt i bystyret 8. september 2011)

§ 1

Virkeområde

Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner vedtatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. juni 2004, gjelder i sin helhet for kontrollutvalgets virksomhet.

I tillegg gjelder følgende reglement :

§ 2

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal på vegne av bystyret føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal blant annet sørge for at det blir utført regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Kontrollutvalget skal fremstå som et kompetent, uavhengig, objektivt og synlig organ med høy integritet.

§ 3

Formål

Kontrollutvalget skal sikre den allmenne tillit til at de kommunale oppgaver blir ivaretatt på en best mulig måte ved å bl.a påse at :

- Kommunen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med bystyrets vedtak og forutsetninger, og har tilfredsstillende system for oppfølging av vedtak.

- Kommunens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området
- Lov- og regelverk etterleves i den kommunale forvaltningen.
- Kommunens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige, herunder tilfredsstillende internkontrollsystem.
- Resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med bystyrets forutsetninger
- Kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte

§ 4

Valg, sammensetting.

Bystyret fastsetter antall medlemmer i kontrollutvalget. Bystyret velger i sitt konstituerende møte selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget.

Blant medlemmene velges leder og nestleder. Lederen bør velges fra ett av de partiene som utgjør opposisjonen i bystyret.

Kontrollutvalg bør velges som første valg etter formannskapet.

Utelukket fra valg til kontrollutvalget er ordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskapet, medlem og varamedlem av kommunal nemnd med beslutningsmyndighet og ansatte i kommunen, jf. kommuneloven § 77 nr. 2.

Bystyret kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Ved utskifting av ett eller flere medlemmer av utvalget, skal det foretas nyvalg av samtlige medlemmer.

§ 5

Saksbehandling

Innkalling til møte sendes utvalgets medlemmer, varamedlemmer, ordfører, rådmann, revisor. Kontrollutvalgets saker er offentlige med mindre det er gitt særskilt begrunnelse for at saken er unntatt fra offentlighet.

Kontrollutvalgets møter skal som hovedregel være åpne. Dørene lukkes dersom lovbestemt taushetsplikt i konkrete saker tilsier dette.

Kontrollutvalget har anledning til å kalle inn kommunens ansatte eller folkevalgte til å belyse saker som tas opp.

5.1 Åpne høringer

Kontrollutvalget kan avholde høringer innenfor det ansvarsområde som er gitt utvalget i medhold av kommuneloven: kontroll og tilsyn med forvaltningen. Med høring menes et møte i kontrollutvalget der utvalget mottar muntlige forklaringer fra personer som er innkalt for å få belyst en spesiell sak eller saksområde.

Kontrollutvalget vedtar med alminnelig flertall om det skal avholdes høring i en sak.

Høringen skal i utgangspunktet være åpen, men kontrollutvalget kan med vanlig flertall beslutte at hele eller deler av høringen kan være lukket.

Eksempelvis som følge av at de som skal høres kun ønsker å uttale seg i lukket møte. Kontrollutvalget kan bare motta taushetsbelagte opplysninger for lukkede dører. Under en åpen høring må kontrollutvalgets medlemmer ikke gjengi eller vise til opplysninger som er underlagt taushetsplikt.

5.2 Formål

Formålet med bestemmelsen er å sikre kontrollutvalgets informasjonsbehov, en god fremdrift i høringen og å ivareta den innkaltes rettssikkerhet.

5.3 Forberedelse av høringen

Før høringen gjennomfører kontrollutvalget et saksforberedende møte. På dette møtet skal utvalget gjennomgå hvilke problemstillinger som ønskes belyst. Det skal videre fastsettes en fremdriftsplan for møtet som bl.a kan fastsette taletid for den enkelte som er innkalt, rekkefølge og hovedspørsmål.

På det saksforberedende møtet skal det velges en hovedutspørter for høringen.

5.4 Den innkaltes stilling

Innkallingen skal sendes i så god tid som mulig. Det skal opplyses om hvilke sak eller saksområde som er tema for høringen, informeres om mulighet for eksterne aktører til å reservere seg fra å møte, og mulighet for alle til å kreve å høres i lukket møte. Kopi av dette reglementet skal følge innkallingen.

Den innkalte skal ha tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter dersom disse ikke er underlagt taushetsplikt.

Den innkalte har anledning til å ha med seg bisitter(e) og har rett til å konferere med bisitter(e) før svar avgis. Bisitter(ene) kan også supplere forklaringen.

De innkalte avgjør selv om de vil besvare kontrollutvalgets spørsmål, og kan anmode om å få avgi forklaring for lukkede dører. Dersom slik anmodning fremsettes, skal høringen avbrytes og avgjørelsen tas i lukket møte.

5.5 Gjennomføring av høringen

Kontrollutvalgets leder innleder høringen ved å orientere om temaet for høringen og de prosedyrer som gjelder.

Før kontrollutvalget starter utspørringen skal den innkalte få anledning til å gi en fremstilling av saken.

Etter at hovedutspørrer er ferdig med sine spørsmål, kan utvalgsmedlemmene stille oppfølgingsspørsmål.

Den innkalte skal gis anledning til å sammenfatte saken etter at utspørringen er ferdig.

Meningsutveksling mellom kontrollutvalgets medlemmer skal ikke finne sted under høringen.

Det skal ikke votes eller treffes konklusjoner under høringen. Kontrollutvalget avgjør i møte hvordan opplysningene som fremkom under høringen skal følges opp.

Det skal føres referat fra høringen.

5.6 Kunngjøring

Åpne høringer i kontrollutvalget skal kunngjøres.

§ 6

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget avgjør saker som gjelder utvalgets ansvarsområde og oppgaver etter kommuneloven kap. 12, forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutvalg så lenge disse reglene ikke legger avgjørelsesmyndigheten til bystyret. Kontrollutvalget avgir innstilling til bystyret i de saker som bystyret skal sluttbehandle.

- Kontrollutvalget avgir forslag til budsjett for kontroll og tilsyn i Bodø kommune. Forslaget oversendes formannskapet.
- Kontrollutvalget avlegger rapport om sin virksomhet til bystyret minst en gang per valgperiode.

§ 7

Bruk av sakkyndig hjelp

Kontrollutvalget kan innhente sakkyndig hjelp utover bistand fra sekretariat og kommunerevisjon når dette vurderes som nødvendig.

§ 8

Ikrafttredelse

Reglementet trer i kraft straks det er vedtatt.

Rådmann
Rolf Kåre Jensen

Økonomi- og finansavdelingen (ØF)

Kommunaldirektør ØF, Stephan Andre Skjeltvåg

- Økonomikontoret, Hjørneija Rasic
- Analyseskjema, Gunnar Svean
- Regnskapskontoret, Linda Johnson
- Innkjøpskontoret, Øyvind Nilssen
- Kemnerkontoret, Jens Balteskjard

Oppvekst- og kulturavdelingen (OK)

Kommunaldirektør OK
Arne Øvsthus

OK-stab

Barne- og familieenheten

- Grete Willumsen
- Familiecentre
- Psykologtjenesten
- Fysio- og ergoterapitjenesten
- Barnevernjenesten
- Tone Hilde Bråkelund
- Helsestøtterjenesten
- Inger Øverberg

PPT

- Evy Jeremiassen
- Barnehagekontoret
- Lise Tromrud
- Fagteamet, Y. C. Kristensen
- Asphaugen, B. W. Kure
- Barnas hus/Regnbuen, M. Skjævelid
- Bjerkegaard, J. Wan
- Engmark, K. Magnussen
- Gløran, E. Nilssen
- Hunstad Øst, S. Rue
- Jentofletsletta, R. Hønnikean
- Kirkhaugen, H. Wærvik
- Linken, J. Hoyer
- Lading/ Maurtua, B. Hammern
- Misvær, M. Andreasen
- Mørkvedlia, H. B. Løffen
- Mørkvedmarka, A.S. Lorenzen
- Rensåsen, L. Øpegård
- Saltstraumen, M. Aune
- Sentrums, H. Gjøeth
- Skvik, K. Dyring
- Stokkvik, E. Tvervik
- Årnesveien, S. Antonsen

Flyktningkontoret

Danneli Wis-Sandbakk

Kulturkontoret

Arne Vinje

Stormen bibliotek

Troud Berg

Brakten aktivitetsspark

Leif Håkestad

Grunnskolekontoret

Tore Tvertbakk

- Alborthaugen skole, Ø. Bjørnbæk
- Alstad barneskole, R.N. Østad
- Alstad u.skole, E. Eiterjord
- Aspås skole, S.E. Mandland
- Bankgata u.skole, G. Næstby
- Bodsjøen skole, B. Reiertsen
- Bode kulturskole, B. Bergsrab
- Bode voksenoppli, N. Røvik
- Grønåsen skole, S. Kristiansen
- Hunstad barneskole, M. Riibe
- Hunstad u.skole, K. Danielsen
- Kjerringøy skole, E. Nohr
- Løding skole, Anja Wabnig
- Løpsmark skole, H. Wikk
- Misvær skole, J.O. Engelsen
- Mørkvedmarka, M. Ewardsen
- Rønvik skole, H. Tøbergsen
- Saltstraumen skole, W. Marzen
- Skau oppv., E.L. Strømsof
- Skjerstad oppv., A.M. Brækkan
- Skolen i Værrean, N. Elbe
- Tverlandet skole, A. G. Dalek
- Østbyen skole, T. K. Dising

Politisk sekretariat
Berit Skjeltvåg

Kommunikasjon

- Tord Berthinussen
- Service
- Kjersti Rongved
- Arkiv
- Servicebørg
- Turistinformasjon

HR-kontoret

- Per Gunnar Pedersen
- Personalføretning
- Lønnsforvaltning
- Organisasjonsutvikling
- Kompetanse/ rekruttering
- Kvalitet og HMS

Administrasjonsavdelingen
Assisterende rådmann, Anne Welle

- Kommunadsvokaten
Mona Negård
- IKT-kontoret
Bjørn Inge Fjurnes (konst.)
- Prosjektkontoret
Frode Nilssen (konst.)

Teknisk avdeling (TA)

Kommunaldirektør TA
Knut Andreas Hernes

TA-stab

Byggesak

Tor Aring

Byplan

Annelise Bøland

Geodata

Yess Jæntti

Byteknikk

Marvin Johansen

Drift og produksjon

Bjørn-Inge Ingvaldsen

Plan og utbygging

Svein Ove Møen

Førvaltning

Hallgeir Karlisen

Nærings- og utviklingsavdelingen

Kommunaldirektør NU
Grete Kristoffersen

NU-stab

Plan- og samfunnsseksjonen

Egil Johnsen

Næringsseksjonen

Heldi Therese Thomassen

Utviklingsseksjonen

Monica Abye

Bystyret

Grillmyr

Bodø havn KF

Ingvar M. Mathisen

Bodø kommunale eiendommer KF

Monica Abye

Stormen Konserthus KF

Rolf-Cato Raude

Bodø Spektrum KF

Steinar Bang Hansen

Rådmann/ ass. rådmann
Kommunaldirektør
(Toppsjåere 2.4.1)

Virksomhetsfelt, nivå 2
Inval leder for virksomhetsfelt 3.4.2

Virksomheter, nivå 2
Inval leder for virksomhetsfelt 3.4.2

Virksomheter, nivå 3
Inval virksomhetsfelt 3.4.2

enheten / seksjonen/ fagområder
Inval eller uten fagleder!

Organisasjonskart

SAK 04/16

Oppfølging av bystyrets vedtak i sak om forvaltningsrevisjon: Kvalitet innen spesialundervisning / PPT

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
18.01.2016

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 13. mai 2013: Forvaltningsrevisjonsrapport Kvalitet innen spesialundervisning / PPT (utdrag)
- Bodø kommune 05.03.2015: Notat: «Spesialundervisning, spesialpedagogisk hjelp, PP-tjenesten og forsvarlig system» (Unntatt fra offentlighet etter off.lova § 13, jfr forv.loven § 13 – deles ut i møtet)

Bakgrunn for saken:

Bystyret behandlet i sak 13/134, forvaltningsrevisjonsrapporten Kvalitet innen spesialundervisning / PPT. I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 12 skal kontrollutvalget påse at bystyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Formålet med prosjektet var å få vurdert i hvilken grad kommunen følger opp barn med lærevansker og andre problemer.

Følgende problemstillinger ble undersøkt i prosjektet:

1. Er saksgangen i spesialundervisning organisert i tråd med regelverk og anbefalinger, og overholdes frister?

2. Har dokumentene i prosessen den kvaliteten de skal i forhold til krav om innhold? (denne problemstillingen besvares i rapporten sammen med problemstilling 1)
3. Har de antatte fordelene med ny organisasjonsmodell i forhold til tettere samarbeid og bedre koordinering mellom PPT og skole blitt en realitet?

Bystyret fattet følgende vedtak i sin behandling av rapporten:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Kvalitet innen spesialundervisning/PPT er forelagt bystyret og tas til etterretning.
2. Bystyret ser alvorlig på de forholdene som fremkommer, og ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.
3. Bystyret vil trekke frem følgende forhold for oppfølging fra administrasjonen:
 - Det må etableres et tilfredsstillende kvalitetssystem jfr krav om dette i Opplæringslovens § 13-10.
 - Saksbehandlingen i saker om spesialundervisning må bringes i samsvar med lover og regler på området.
 - Bystyret understreker at administrasjonen skal svare på revisors og kontrollutvalgets henvendelser, bl.a ubesvart henvendelse fra kontrollutvalget til rådmannen datert 23. april.
4. Kontrollutvalget bes følge opp det igangsatte forbedringsarbeidet innen spesialundervisning.

Kontrollutvalget foretok i sin sak 36/14 en oppfølging av bystyrets vedtak i saken. Deler av bystyrets vedtak var ikke fulgt opp. Utvalget fikk deretter i sak 08/15 en ny redegjørelse fra administrasjonen. I tilknytning til saken fikk utvalget fremlagt notatet «Spesialundervisning, spesialpedagogisk hjelp, PP-tjenesten og forsvarlig system». I notatet vises det til tiltak som er gjennomført, bl.a ny rutinehåndbok og maler for saksbehandling. Konkret i forhold til den ene skolen nevnes at det er igangsatt en egen oppfølging. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget ser alvorlig på saken, særlig ut fra faktisk vekst og forventet vekst i elevtall ved skolen. Svar fra undervisningssjef og konsulent tas til etterretning. Utvalget ber om å bli fortløpende orientert om utviklingen fremover, senest innen ett år.

I tilknytning til saken er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å komme til møtet for å redegjøre om den videre oppfølging i forhold til den ene skolen som var omtalt i notatet.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 13/134 Kvalitet innen spesialundervisning / PPT.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer følgende:
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering.

Inndyr, 12. januar 2016

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon

***Kvalitet innen
spesialundervisning/
PPT***

Bodø kommune

FORORD

Forvaltningsrevisjon er en pålagt oppgave i henhold til kommunelovens § 77 nr 4. Formålet med forvaltningsrevisjon er å utføre systematiske undersøkelser av den kommunale tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og økonomiske forvaltning, herunder se etter muligheter til forbedringer, eventuelt påpeke svakheter og mangler.

Bodø bystyre vedtok i sak 12/132 ny plan for forvaltningsrevisjon der kvalitet innen spesialundervisning/pedagogisk psykologisk tjeneste var prioritert på tredje plass. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen. Ansvarlig for gjennomføring av undersøkelsen har vært Svein Erik Moholt.

Bodø, den 13. mai 2013.

Svein Erik Moholt
ansvarlig forvaltningsrevisor

INNHold

0. SAMMENDRAG	4
1. INNLEDNING	6
2. FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER	7
2.1 Formål	7
2.2 Problemstillinger	7
2.3 Avgrensninger	7
2.4 Definisjoner	8
3. METODE OG GJENNOMFØRING	8
4. REVISJONSKRITERIER.....	9
5. FAKTA OG VURDERINGER.....	10
5.1 <i>Er saksgangen i spesialundervisning organisert i tråd med regelverk og anbefalinger og overholdes frister? Har dokumentene i prosessen den kvaliteten de skal ha i forhold til krav om innhold?</i>	10
5.1.1 REVISJONSKRITERIER	10
5.1.2 FAKTA	12
5.1.3 VURDERING	19
5.2 <i>Har de antatte fordelene med ny organisasjonsmodell i forhold til tettere samarbeid og bedre koordinering mellom PPT og skolene blitt en realitet?</i>	23
5.2.1 REVISJONSKRITERIER.....	23
5.2.2 FAKTA	23
5.2.3 VURDERING.....	27
6. KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	29
7. RÅDMANNENS KOMMENTAR	31
8. REFERANSER	32

Vedlegg 1: Rådmannens kommentar

0. SAMMENDRAG

Salten kommunerevisjon IKS har i denne undersøkelsen sett nærmere på organiseringen av arbeidet med spesialundervisning i skolene og pedagogisk psykologisk tjeneste i Bodø kommune. Formålet har vært å belyse om de ulike steg i arbeidsprosessen inneholder påkrevde momenter og foregår i henhold til lov og regelverk.

I undersøkelsen ligger følgende problemstillinger til grunn:

- 1. Er saksgangen i spesialundervisningen organisert i tråd med regelverk og anbefalinger og overholdes frister?**
- 2. Har dokumentene i prosessen den kvaliteten de skal i forhold til krav om innhold?**
- 3. Har de antatte fordelene med ny organisasjonsmodell i forhold til tettere samarbeid og bedre koordinering mellom PPT og skolene blitt en realitet?**

Innsamlingen av data baserer seg på intervju med rektorer og pp- rådgivere samt skolesjef og fagleder PPT. Videre er det sett på dokumenter og foretatt en gjennomgang av elevmapper ved 5 skoler.

Undersøkelsen er avgrenset til å se på de formelle sidene ved saksbehandlingen av spesialundervisning og ikke faglig innhold.

I rapporten viser vi til at innhenting av samtykke til å gjennomføre sakkyndig vurdering ivaretas gjennom at foreldre signerer på tilmeldingsskjemaet. Når det gjelder de sakkyndige vurderingene, inneholder disse de påkrevde elementene i forhold til *utredning og tilråding*. Det er i denne rapporten vist til at sakkyndigvurderinger som gjerne er mellom ett til tre år og opp til 4 år gammel, har lagt til grunn for vedtak om spesialundervisning. Dette er etter revisjonens oppfatning ikke tilfredsstillende vurdert ut fra hovedregelen om at dette skal gjøres årlig.

Når det gjelder praksisen i tjenesten i forhold til å fatte enkeltvedtak om spesialundervisning, er det avdekket store og alvorlige avvik. Ved flere skoler har det vært svikt i forhold til å fatte vedtak. Dette ser dels ut til å være rettet opp gjennom at nye skoleledere er kommet på plass. Ved en av skolene er det slik revisjonen oppfatter det en alvorlig svikt ved at rektor ikke følger opp elevenes rett til vedtak. Det har over noe tid ikke vært gjort vedtak verken i forhold til nye elever med sakkyndig vurdering, eller i forhold til rullerende vedtak. For en del elever ser det ut til at formell saksbehandling og oppfølging etter sakkyndig vurdering, er helt fraværende. Dette medfører at elevens og pårørendes rettssikkerhet ikke ivaretas, og at de ikke får det tilbud de har krav på.

Slik revisjonen oppfatter det er det grunn til å tro at det ved enkelte skoler har vært en svikt i forhold til å fatte avslagsvedtak der det ikke har vært grunnlag for å innvilge

spesialundervisning. Undervisningssjef kommenterer til dette at han vet om skoler som praktiserer avslagsvedtak.

Som en konsekvens av avvikene i forhold til vedtak, har det også i en del tilfeller oppstått problemer i forhold til praksisen med individuelle opplæringsplaner (IOP). Disse har dels ikke blitt laget, eller de er blitt laget på tross av manglende vedtak. Dette er ikke tillatt. Det har også slik revisjonen oppfatter det, vært en praksis hvor det tar lang tid før IOP ene er klar.

Det er revisjonens oppfatning at halvårsrapporter i stor grad lages, og at de følger kommunens mal. Det er likevel vår oppfatning at det er en svakhet ved halvårsrapportene at de ikke uttrykkelig vurderer videre behov for spesialundervisning.

I forhold til saksbehandlingstid, viser materialet i denne rapporten at når det gjelder total saksbehandlingstid så ligger den på mellom 12-18 måneder. Etter revisjonens oppfatning viser dette at saksbehandling om spesialundervisning i Bodø tar for lang tid.

Fra de rektorene og delvis også pp- rådgiverne revisjonen har snakket med, har det vært uttrykt stor grad av tilfredshet med dagens modell for organisering av pp- tjenesten. Tilbakemeldingene er at nærheten i dagens modell, gir bedre kjennskap til den enkelte elev og den aktuelle situasjonen ved skolen, og at det bidrar til økt kvalitet i arbeidet med spesialundervisning.

I dette ligger også faren for at arbeidsdelingen og skillet mellom pp- tjenesten og skolen viskes ut eller glir over i hverandre. Det går frem at pp- rådgivere er involvert i arbeidet med enkeltelever før de er tilmeldt. Dette er ikke tillatt. Det er også fremkommet informasjon om at enkelte rektorer forventer å godkjenne sakkyndigvurderinger før de sendes til fagleder for PPT. Dette er ikke akseptabelt og er et brudd på forutsetningen om pp- tjenestens faglige uavhengighet.

Etter revisjonens oppfatning må kommunen sies å ha en pp- tjeneste, men det er vårt inntrykk at dens selvstendige rolle og tydelighet som egen tjeneste, er truet.

Den desentraliserte modellen må også sies å være sårbar i forhold til at det har vært varierende når det gjelder hvor godt de regionale skolenettverkene har fungert.

Revisjonens anbefaling er på dette grunnlag følgende:

- Kommunen bør gjennomgå sine rutiner for internkontroll i forhold til å avdekke svikt i tjenesten.
- Spesielt fokus bør rettes mot kommunens praksis i forhold til vedtak om spesialundervisning.
- Det ser ut til å være behov for å innskjerpe grensegangen mellom skole og PPT, og hvilken rolle PPT har.

SAK 05/16**Redegjørelse fra administrasjonen: Om rutiner for håndtering av taushetsbelagte opplysninger****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
18.01.2016**Vedlegg:**

- Brev datert 20.02.2015 fra rådmannen: Vedr personopplysninger på kommunens nettsider

Bakgrunn for saken:

I kontrollutvalgets møte 26. januar 2015 ble kontrollutvalget orientert om at opplysninger om en persons sykdom og uføregrad lå åpent på kommunens hjemmeside, som et vedlegg til en formannskapssak fra 2014. Utvalget ba sekretariatet ta opp dette forholdet skriftlig med rådmannen, og rådmannens svarbrev (vedlegg) lå deretter til grunn for kontrollutvalgets sak 10/15, 9. mars 2015, *Spørsmål om opplysninger om noens personlige forhold på kommunens hjemmeside*. Utvalget fattet følgende vedtak i saken:

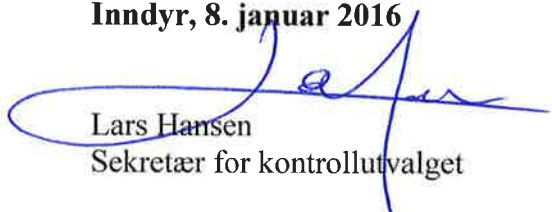
Kontrollutvalget tar rådmannens brev datert 20.02.2015 til etterretning. Utvalget ber om å bli holdt orientert om de rutiner som utarbeides for å håndtere sensitive personopplysninger og taushetsbelagt informasjon.

I brevet fra rådmannen nevnes at kommunen har under utarbeidelse en arkivplan, bl.a med «spesifiserte rutiner for håndtering av saker med denne type informasjon». I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å møte i utvalget klokken 11.00 for å redegjøre om saken. Det er bedt om at kontrollutvalget får informasjon om innholdet i de nevnte rutinene, samt i hvilken grad rutinene er iverksatt. I tillegg er det bedt om at utvalget blir orientert om eventuelt andre tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt for å sikre god håndtering av taushetsbelagte opplysninger med at saken er

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 8. januar 2016

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lars Hansen', is written over the printed name and title. The signature is fluid and cursive, with a large loop at the beginning and a long horizontal stroke.

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

SKU
25-02-15
JNR 15/105
ARK 412
6-1

Unntatt off. etter offl §13, jfr. fvl §13

Salten Kontrollutvalgsservice

Postboks 54
8138 INNDYRDato: 20.02.2015
Saksbehandler: Rolf Kåre Jensen
Telefon direkte: 75555011
Deres ref.:
Løpenr.: 13922/2015
Saksnr./vår ref.: 2015/738
Arkivkode: 041

Vedr. personopplysninger på kommunens nettsider

Vi viser til brev av 26. januar 2015. I det følgende gjennomgås de problemstillinger som fremmes, som svar til kontrollutvalget:

1. I den konkrete saken det vises til sørget vi umiddelbart for - etter å ha blitt gjort kjent med forholdet - å sladde de personopplysninger som fremgikk av saken og som skulle vært unntatt offentlighet. Saken ligger fortsatt på kommunens hjemmesider, men sensitive opplysninger er nå sladdet.

At saken ikke ble unntatt offentlighet skyldes en kombinasjon av saksbehandlingsfeil og avvikende rutiner for behandling av innkommende post. Normalt journalføres all post som kommer til Bodø kommune gjennom arkivet, hvorpå arkivet har rutiner for å håndtere opplysninger som skal unntas offentlighet gjennom tilgangskoder. Denne konkrete søknaden ble levert til saksbehandler direkte, og gikk således ikke gjennom arkivet. Søknaden ble deretter knyttet som vedlegg til saksframlegget som lå til behandling av formannskapet, og man overså at vedlegget inneholdt sensitive personopplysninger.

2. Bodø kommune forholder seg selvsagt til gjeldende regelverk for håndtering av taushetsbelagte opplysninger som følger av forvaltningsloven og offentlighetsloven. I tillegg har vi under utarbeidelse en arkivplan, der bl.a spesifiserte rutiner for håndtering av saker med denne type informasjon vil inngå. Å sørge for at saksbehandlere og utvalgssekretærer har oppdatert kompetanse i forhold til denne problematikken er en sentral oppgave, og vi planlegger å gjennomføre et seminar på forvaltningsregler og saksbehandlingsrutiner i nær fremtid, hvor kommuneadvokaten og arkivtjenesten er sentrale bidragsyttere.
3. Bodø kommune har fra januar 2015 tatt i bruk eInnsyn. Dette stiller skjerpede krav til kvalitetssikring av saksframlegg og møtedokumenter, ettersom disse nå publiseres direkte fra vårt saksarkivsystem ePhorte. Vi mener de tiltakene som er nevnt i pkt 2 vil være et bidrag til nettopp dette.
4. Bodø kommune etterstreber til enhver tid å oppfylle gjeldende krav ihht lover og instruksjoner når det gjelder håndtering av taushetsbelagt informasjon. Til tross for dette kan feil dessverre forekomme.

Rådmannen

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø
Besøksadresse:Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 50 00Elektroniske adresser:
postmottak@bodo.kommune.no
Rolf.Kåre.Jensen@bodo.kommune.noOrgnr.:
972 418 013
Bankkonto:

Så snart vi får kjennskap til at slike feil har oppstått forventes det at forholdet selvfølgelig rettes umiddelbart.

Med hilsen

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

SAK 06/16

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
18.01.2016

Vedlegg:

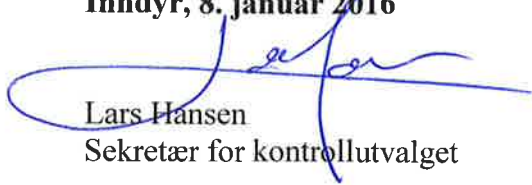
- Fylkesmannen 16.12.2015: Avgjørelse av tilsynssak – Barneverntjenesten i Bodø – Krisesenteret i Salten
 - Vedlagt brev datert 20. mai 2015 fra advokatfirmaet VIVE (på vegne av Krisesenteret i Salten) til Fylkesmannen i Nordland

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

I samsvar med tidligere praksis, og med anbefaling i rapporten ”85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll”, holdes kontroll utvalget orientert om rapporter fra statlige tilsyn som har ”*interesse for kommunen og kontrollarbeidet*”. Vedlagt er derfor rapportdokument fra Fylkesmannen som nevnt over. Bakgrunnen for tilsynet var et brev fra Krisesenteret i Salten til Fylkesmannen, med anmodning om tilsyn med barnevernstjenesten. Dette brevet fra 20. mai 2015 legges derfor også ved. Fylkesmannen konkluderer med at Bodø kommune på en del områder ikke har overholdt krav i barnevernloven. Dette gjelder bl.a å gi tilbakemelding til melder, og å gi barn informasjon og anledning til å uttale seg. Videre uttaler fylkesmannen at «*internkontrollen ikke har fungert etter sin hensikt*»

Inndyr, 8. januar 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 07/16

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.01.2016

Vedlegg:

•

Forslag til vedtak:

Inndyr, 8. januar 2016

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

